

Zločin u Ravnim Kotarima

20. listopada 2010. godine - sjednica žalbenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Izveštaj pripremila: Martina Klekar, monitorica Građanskog odbora za ljudska prava iz Zagreba

Sjednici prisustvovali: Marko Sjekavica – Građanski odbor za ljudska prava, Nenad Marić – OSCE Zagreb

Vijeće:

sudac VsRH Branko Brkić, mr.sc. – predsjednik vijeća
sudac VsRH Marijan Svedrović, mr.sc. – sudac izvjestitelj
sudac VsRH Miroslav Šovanj – član vijeća
sutkinja VsRH Zlata Lipnjak-Bosanac – članica vijeća
sudac VsRH Marin Mrčela, mr.sc. – član vijeća

Zastupnik optužbe: Marinka Orlić, zamjenica Glavnog državnog odvjetnika RH

Branitelj: Luka Šušak, odvjetnik iz Zagreba

Sudac izvjestitelj je sustavno izložio tijek dosadašnjeg kaznenog postupka, vođenog na Županijskom sudu u Zadru, u kojemu je dana 15. ožujka 2010. g. donesena presuda, kojom je opt. Nedeljko Janković proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, počinjenog u selima Zemunik Gornji i Jagodnja Donja u zadarskom zaleđu, te je isti osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina. U svom je izlaganju izvjestitelj istaknuo da je optuženi izručen iz Republike Slovenije dana 22. travnja 2009. godine, da je isti 4 godine i 2 mjeseca lišen slobode (pritvor, ekstradicijski pritvor, izdržana dvogodišnja kazna u Banja Luci) te da je u odnosu na njega u Republici Srbiji doneseno 7 pravomoćnih osuđujućih presuda, kojima je osuđen na kazne zatvora u ukupnom trajanju od 15 godina, koje kazne do danas nije sve izdržao.

Na navedenu presudu žalbu je izjavio opt. Janković po svom branitelju Luki Šušku, odvjetniku iz Zagreba, na temelju tri zakonske osnove:

1. bitne povrede odredaba kaznenog postupka
2. povrede kaznenog zakona,
3. pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja,

te je predložilo da Vrhovni sud RH pobijanu presudu ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili da je, pak, preinači tako da ga oslobodi od krivnje za djela za koja je osuđen.

U pogledu žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka naveo je da je sud presudom prekoračio optužbu, jer je u činjenični opis presude nadodao da je optuženik natjerao Jandru Žepina da se skine do gola. U okviru obrazloženja iste žalbene osnove žalitelj je naveo i slijedeće:

- da se u izreci presude navodi da su uslijed mjera zastrašivanja Hrvati bili prisiljeni napustiti svoje domove u Jagodnji Donjoj, no da u zapisnicima o ispitivanju svjedoka ne postoji ni jedan detalj koji bi upućivao na to da su Hrvati nakon 01. 11. 1991. g. bili prisiljeni napustiti svoje domove, nego da su napustili selo još 17. 09. 1991. g.,
- da se u izreci presude navodi kako je optuženik provodio velikosrpsku ideju vojnog osvajanja – izdvajanja dijela teritorija Republike Hrvatske, no da u spisu ne postoje bilo kakvi elementi o tome da je optuženik, kao ročnik tada star 18 godina, provodio rečenu ideju, niti je na tu okolnost uopće bio ispitivan od strane suda,
- da nigdje u spisu ne postoji detalj koji bi upućivao na zaključak da su se iz zaseoka Goleša, Zemunik Gornji, prisilno iselili Hrvati,

- da sud nije dao obrazloženje činjenice da su vlasnici napadnutih kuća u Golešu bili, a i sada su Srbi te da je sud izmislio činjenicu da su Hrvati morali napustiti Goleš.

Obrazlažući žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, optuženi u žalbi citira dio presude koji se odnosi na inkriminirane događaje u zaseoku Goleš, a koji glasi „da je većina Hrvata bila prisiljena iseliti“ pa zatim tvrdi kako iz provedenih dokaza ne proizlazi tako, jer da u Golešu nisu ni živjeli Hrvati, već samo Srbi. Što se tiče inkriminiranih događaja u Jagodnji Donjoj, optuženik u žalbi navodi da iz iskaza svih svjedoka proizlazi da su napadači imali namjeru oštetiti tuđe stvari i sebi pribaviti protupravnu imovinsku korist, a ne prisiljavati stanovništvo da se iseli iz mjesta.

U obrazloženju žalbenog razloga povrede kaznenog zakona optuženik je naveo da su mu narušena njegova temeljna ljudska prava, jer je za isti događaj već ranije osuđen u Banja Luci te je izrečenu dvogodišnju zatvorsku kaznu izdržao.

U svom odgovoru na žalbu Državno odvjetništvo RH je predložilo da Vrhovni sud RH predmetnu žalbu odbije te da potvrdi prvostupanjsku presudu ŽS u Zadru.

Zamjenica GDORH-a je izjavila da ostaje kod pisanog prijedloga te da nema prijedloga ni dopuna.

Branitelj je ustvrdio da je on rodom iz Smiljčića, mjesta blizu zaseoka Goleš, a da je i predsjednik vijeća iz toga kraja, pa bi mu trebalo biti poznato da su u Golešu prije rata živjeli samo Srbi. No, sudac izvjestitelj mu je na to odgovorio da „čega nema u spisima, to ne postoji“.¹

¹ Parafraza načela rimskog prava: Quod non est in actis non est in mundo.